

Festival běží na plné obrátky a jeho první den se přesunul z kategorie „je“ do „bylo“, my můžeme začít vzpomínat, co se událo a některé vzpomínky nám utkví jako více či méně veselé historky na delší čas. Třeba jak jsme ubytovávali na intru do pokojů podle starého plánu (o změnách nám zapomeli říci) a tak jsme pár účastníků umístili do koupelny, u jednoho pokoje jsme vydali místo klíče od pokoje jen kolečko s číslem, když se pak klíč hledal, nebyl k nalezení, vše vyřešil až údržbář výměnou zámku, některý pokoj jsme na budově internátu nemohli najít, přestože byl v seznamu místností. Možná to bylo způsobeno naší nezkušeností (Jitka měla ubytování na starosti poprvé) a nebo možná tím, že na internátě za ubytovatelku zaskakovala kuchařka. Jestli si vyměnily službu a snídaně nám vydávala zase ta druhá, jsme nedopátrali, každopádně snídaně proběhla bez komplikací.

Zaslechli jsme v ateliérech:

A1

alty, jste tu jako v autobuse nebo v letadle (hlasová skupina sedí uprostřed s uličkou)

Poslední tón najednou zazní! A potřebovali bychom rozoznít i ty ostatní.

Á, jde to, mohlo to bejt horší. (při kontrole tóniny v přechodu do dalšího systému.)

„Zvěstuje obloha“ - ten závěr musí také zvěstovat.

Musíte teď z hlavy vymazat nahrávku!

To je krásný místo, toho se nebojte, to tam patří. Soprán vydrží!

Ať máte nějaký prožitek z těch disonancí, co tam vzniknou.

My jsme myslím psali, že sbor 1 bude chór 1 a sbor 2 chór 2

Čím dříve opustíte ten trylek, tím lépe.

Tak teď jsem to chtěl opustit, ale to ještě musíme vypilovat.

A2

čtvrta... pokud máte někdo tendenci přetahovat, tak z toho udělejte zpátky osminu a bude to.

basy, bručíme na 4

To cresscendo se možná myslíme, ale neozývá se nic.

Vy jste jak motrky najíždějící (hnn hnn) já vím, že je to

blbě napsaný, za to nemůžu.

Martinů nám tam napsal něco divnýho, my to budeme zpívat lepší.

A4

tady někdo zarecituje: „Holčička vzala babičku do náruče! Teda vlastně: Babička vzala holčičku do náruče!“

Ve čtvrtek večer ve 22:59 někdo přetáhl čtvrtovou notu na půlovou, J. M. reagoval: „nepřetahovat!“ pak se podíval na hodinky a ukončil zkoušku.

A3

manažeři informují: „...pet lahve sem, odpadky tam, a toaletní papír, pokud není na WC, tak u nás...“ ... „za kolik?“

J. S.: Kdybyste si to, prosím, už zapamatovali, tak umřou vděčnosti.

A5

..abyste rozbili ten romantický pohled na věc, tam přijdou vraždy...

soprány: „to je blbý místo pro nástup!“

- blbý místo pro nástup - to je mi úplně jedno!

jedeme, co urveme... (Reku, trheji!)

A6

na tenory (ve srovnání s basy): you have much more emotion but much more wrong notes!

a setkali jsme se i s polyjazyčným proslovem: Go bitte to page three.

Večer si nás chtěl pozdě přijedší Libor Sládek udobřit předčítáním pěkného pojednání „O sboru a sbormistrech“, autora neznal, prý mu to přišlo na jaře mailem, nám se to tak líbilo, že jsem se rozhodli se aspoň část s vámi podělit. Pak nás napadlo zapátrat na internetu a zjistili jsme, že autorem je Karel Škoch, takže tímto mu děkujeme za krásná slova a doufáme, že se n nás nebude zlobit, že je trochu rozšíříme v širším sborovém povědomí.

O sboru a sbormistrech

Sbor je zcela různorodé seskupení lidí. Je příznačné tím, že každý jednak zpívá cosi jiného, jednak si myslí své o zpěvu a o dirigentovi zvláště. Sbor se štěpí na několik samostatných klanů a sekt, zvaných hlasy. Každá sekta žije svým vlastním životem odsuzujícím zpěv i všechno

ostatní u hlasů jiných.

Sbor učitelský je velmi svérázné sdružení zpěváků či zpěvaček. Charakterizuje ho bytostný odpor ke kázní všeho druhu, o respektu vůči snahám sbormistra ani nemluvě.

Sbor ženský je zvláštní odrůdou sboru. Oproti mužským sborům se, kromě několika odlišností fyziogomických, vyznačuje zevně zdánlivým smyslem pro ušlechtilost a jemnost ducha. Pouhé nahlédnutí do života sboru však každého přesvědčí o opaku.

Sbor mužský je větší či menší skupina šedivých kmetů, kteří vnucují svým posluchačům smutnou otázku, zda vůbec tento druh sborového zpěvu přežije rok 2000. Má-li sbormistr ve svém sboru aspoň třetinu mladších mužů, je předmětem zájvu ostatních kolegů sbormistrů, kterými je neustále dotazován, jakými prostředky tyto mladíky do sboru získal. Je možné se dozvědět ledacos.

Sboristky - značně bohatá živočišná čeleď, zahrnující četné druhy s výraznou charakteristikou. Nejpočetněji bývají ve sborech zastoupeny reptalky a štěbetalky. Reptalky mají zásadně odmítavé připomínky k čemukoli, zejména však k počínání sbormistra, které považují již předem za vyloužené chybné. Štěbetalky si v různých sborech všimly i někteří hudební skladatelé (V. Felix, P. Eben) a napsali z této inspirace svěží skladbičky, ve kterých přirovnávají tyto tvory velmi decentně k vlastivíčkám. Naproti tomu dirigenti mají o této věci mínění zcela nedecentní. Jinak nalezneme ve sbore tzv. štrikovačky, které pletou na zkouškách tak intenzivně, že občas spletou i noty, což pak při vystoupení pozná i laik. Zajímavou skupinu tvoří chrupalky, vyznačující se tím, že prospí celou zkoušku s očima otevřenými a ztmule upřenými. Jinak je to však havět tichá a zcela neškodná. Podle nezaručených zpráv a ústních podání se v některých sborech vyskytují též ukázněné zpěvačky. Podobně existují z doslechu i obdivovatelky či favoritky sbormistra, kterým je líto ponechávat jej na zájezdech v bezútesné samotě. Jedná se však o druhy endemické a vyskyt nebyl doposud přesně lokalizován.

Sboristé se rovněž dělí na několik svérázných druhů, které se však vyskytují ojediněle a ne ve všech sborech. Pozornosti ovšem nesmí ujít jeden, zato dosti četný druh, vyskytující se převážně v basových hlasech, a to jsou pivaři (odtud pивní hlas). Vyznačují se tím, že vždy u nohy židle ve zkušebnách mají uložený půllitr nebo láhev piva, nejlépe prý plzeňského, z kteréžto nádoby, jakmile se v partu vyskytne aspoň dvoutaktová pauza, pilně svůj pěvecký orgán zavlažují. Je samozřejmé, že se pak obvykle nestačí včas nadechnout a dávají pak sbormistrovi (pokolikáté už) podnět porozprávět o nutnosti včasného a důkladného nadechnutí před pěveckou frází. Onu po-

učnou přednášku využívají pak k novému zalévání svého zlata v hrdle. Ke kritickým situacím dochází na zájezdech tam, kde vedle koncertního sálu či poblíž není žádná hospoda. Tu musí sbormistr sehnat všechny své síly, aby odmítl požadavky na odřeknutí koncertu, které tito sboristé zdůvodňují ztrátou hlasu během cesty a nemožností jeho renovace při nedostatku moku. Dopadne-li koncert lépe než obvykle, je to přičítáno nadpozemským silám, jen v ojedinělých případech vědeckým poznatkům o vlivu alkoholu na psychiku člověka. Naštěstí tyto případy jsou vzácné, protože u nás hospoda ke každému kulturnímu zařízení bezvýhradně patří.

Sopranistka / tenorista jsou zpěváci, kterým sice chybí hloubky, zato však jsou slabí ve výškách. Zpravidla jsou stíženi hlasovou indispozicí po většinu dní v roce. Ostatně i jejich zdraví bývá silně podlomeno, s výjimkou doby zahraničního zájezdu.

Altistka / basista jsou zpěváci s hlasovým rozsahem asi čtyř tónů v nízké poloze. Mají však z těchto tónů takový požitek, že odmítají zpívat jinak než pomalu.

Sbormistr je osoba náležející do kategorie sebevrahů. U člověka stíženého touto psychickou poruchou se pravidelně střídají záchvaty bezmocného zoufalství se záchvaty zuřivosti nad prací, která nikam nevede. Autorita sbormistra je termín zcela mlhavý a v životě pěveckých sborů neznámý. Pojem pravděpodobně pochází z dávného zvyku udržovaného z piety dodnes, že totiž na podiu stojí sbormistr v čele sboru. Hned po odchodu z podia se však tato priorita ruší a význam sbormistra klesá směrem k nule, tedy k normálu.

Na zkoušce ateliéru 6 v knihovně bylo nutno zpívat při otevřených dveřích, kromě přísunu čerstvého vzduchu to mělo příznivý ohlas mezi čtenáři, z nichž se ne jeden chce přihlásit na další ročník festivalu a také jsme získali následující informaci:

inzerce - Na(ne)čisto je divadelní představení přednesu a amatérského divadla. Je určena souborům i jednotlivcům, kteří chtějí před divadelní sezonou představit své dílo ostatním. Svými názory je obohatí lektorský sbor, který se skládá z odborníků a lidí, kteří se divadlu věnují již delší dobu.

4. ročník přehlídky se bude konat 11.–14. února 2010 v Liberci.

Týden před akcí proběhne promo akce - happening a na ni se shání hudební těleso(a), máte-li zájem, tak se koukněte na www.nanecisto.eu